

Vanhusneuvosto/Pöytäkirja

Aika 27.08.2024 klo 10:00 - 12:21

Paikka Hallintotalo, kokoushuone Jaakko, Torikatu 19 A

Käsitellyt asiat

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 45	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 46	Vanhusneuvoston jäsenten työnjakoon perustuvat seurantaraportit kaupungin valmisteluista ja päätöksenteosta sekä hyvinvointialueelta 2024	4
§ 47	Vanhusneuvoston lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiasta	5
§ 48	Vanhustenviikko 2024	7
§ 49	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveysten palvelujen kuntayhtymä Ikäntyneiden sosiaalipalvelujen odotusajat 1.1.2024 - 30.6.2024	9
§ 50	Muut mahdolliset asiat	10
§ 51	Seuraava kokous	11
§ 52	Kokouksen päättäminen	12

Vanhusneuvosto/Pöytäkirja

Läsnä	Vainionpää Pertti Räsänen Marja-Leena Havukainen Sirpa Hämäläinen Pirjo Karvinen Ismo Kettunen Kirsi Paavonkallio Marja Pitkänen Eine Tielinen Ari Vartiainen Kimmo Väänänen Eira	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen
Muu läsnäolo	Timonen Mirja	pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoitukset

Pertti Vainionpää
puheenjohtaja

Mirja Timonen
pöytäkirjanpitäjä

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 30.8.2024 yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjanpitäjä

Mirja Timonen

Vanhusneuvosto

§ 45

27.08.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

VANHNEU 27.08.2024 § 45

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Totesi.

Vanhusneuvosto

§ 46

27.08.2024

Vanhusneuvoston jäsenten työnjakoon perustuvat seurantaraportit kaupungin valmisteluista ja päätöksenteosta sekä hyvinvointialueelta 2024VANHNEU 27.08.2024 § 46
60/00.01.02.06/2024

Vanhusneuvoston jäsenille on jaettu seurantavastuita:

ToimielinKasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta
Kaupunkirakennelautakunta
Rakennus- ja ympäristölautakunta
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta

Viestintä

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen
vanhusneuvoston jäsenet**Seurantavastaava**Pirjo Hämäläinen
Sirpa Havukainen
Kirsi Kettunen
Marja-Leena Räsänen
Ari Tielinen

Marja Paavonkallio

Pertti Vainionpää (pj.), Ari
Tielinen (j), Marja-Leena
Räsänen (j), Kimmo Vartiainen (j)
vj. Kirsi Kettunen**Ehdotus:**

Merkitään tiedoksi seurantaraportit.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi raportit kasvatus- ja koulutuslautakunnasta, kulttuuri- ja liikuntalautakunnasta, kaupunkirakennelautakunnasta, rakennus- ja ympäristölautakunnasta, osallisuus- ja vetovoimalautakunnasta sekä viestinnästä.

Todettiin seniorikortin hinnanalennus ja uusi erityisliikuntakortti. Tiedotusta näistä toivottaisiin eri tavoilla enemmän, tehokkaammin ja laajemmin. Harmiteltiin Reijolan palvelujen huonontumista, esim. seniorikorttia ei voi ostaa enää kuin internetissä tai joutuu ajamaan jollekin toiselle palvelupisteelle esim. Pyhäselkään. Keskusteltiin yleensä palvelujen tasosta ja pyritään vaikuttamaan näihin. Palvelujen saatavuus vaikuttaa suoraan miten paljon niitä käytetään. Kerrottiin Arjen sankarit -hauista. Palkinnolla halutaan nostaa esille pyyteettömiä arjen sankareita eli vapaaehtoistyöntekijöitä, jotka antavat korvauksetta omaa aikaansa muille sekä omien yhteisöjen hyväksi.

Viestinnän parantamisesta, erityisesti radiosta viestinnän välineenä, on kesän aikana viestitty eri tahoille. Aloitetta on pidetty hyvänä, mutta asian todelliseen edistämiseen tarvitaan maakunnallisen tason ja kaupungin toimijoita.

Päätettiin kutsua seuraavaan kokoukseen kaupungin ennaltaehkäisevästä (kulttuuri, liikunta, osallisuus) toiminnasta vastaavat keskustelemaan toimenpiteistä vanhusneuvoston kanssa.

Vanhusneuvosto

§ 47

27.08.2024

Vanhusneuvoston lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

VANHNEU 27.08.2024 § 47

1214/00.01.06/2024

Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi 3.5.2024 tekemällään päätöksellä aluevaltuuston 22.6.2023 § 44 tekemän päätöksen palvelustrategiasta sekä siihen sisältyvästä palveluverkkosuunnitelmasta. Tämän vuoksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategia on valmisteltu uudelleen. Valmistelussa on käytetty osittain apuna aikaisemmassa valmistelussa tuotettua aineistoa kuitenkin siten, että se ei ole ohjannut eikä sitonut uutta valmistelua.

Palvelustrategia on muutosohjelma hyvinvointialuestrategian tavoitteiden toteuttamiseksi resurssit (henkilöstö ja talous) huomioiden. Palvelustrategiaan sisältyvä palveluverkkosuunnitelma koskee sote-keskuksia, sote-asemia ja sote-palvelupisteitä. Muiden palvelujen järjestämiseen palveluverkkosuunnitelmalla ei oteta kantaa.

Uudella palvelustrategialla tavoitellaan vuosina 2025 - 2027 13,5 milj.€ kumulatiivisia säästöjä. Vuoden 2029 loppuun mennessä kumulatiivisen säästöpotentiaalin arvioidaan olevan n. 29,4 milj.€.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen Tulevaisuuslautakunta päätti käynnistää 26.6.2024 olleessa kokouksessaan liitteenä olevasta palvelustrategialuonnoksesta sekä siihen sisältyvästä palveluverkkosuunnitelmasta lausuntokierroksen, joka kestää 23.8.2024 saakka. Lausuntokierros on kaikille avoin ja lausuntopyyntö julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla ja julkisissa tiedotusvälineissä.

Keskeisiä muutoksia vaikuttamistoimielimissä aiemmin lausuntokierroksella olleeseen palvelustrategia- ja verkkosuunnitelmaan:

- Aiemmassa suunnitelmassa puhuttiin liikkuvista lähipalveluista, jotka olisivat tukeutuneet laajan palvelun asemista tai sotepalvelukeskuksesta tuotettaviin palveluihin. Liikkuvia palveluita olisi tarjottu Tohmajärven, Rääkkylän, Polvijärven, Heinäveden, Juuan, Valtimon, Enon, Tuupovaaran, Hammaslahden, Kiihtelysvaaran, Kesälahden, Viinijärven, Ahmovaaran, Koveron ja Lehmon alueella.
- Laajan palvelun sote-keskus olisi ollut Liperissä, Outokummussa, Kontiolahdella, Nurmeksessa, Lieksassa, Ilomantsissa ja Kiteellä. Joensuussa olisi sijainnut sotepalvelukeskus.
- Nyt lausuntokierroksella olevan suunnitelman mukaan jokaisessa kunnassa olisi kunnan koon mukaan yksi sote-keskus tai sote-asema. Sen lisäksi suurimmissa kunnissa voisi palveluita täydentämässä olla sote-palvelupisteitä.
- Hyvinvointialueella olisi Joensuun alueellisen sote-keskuksen lisäksi kuusi muuta sote-keskusta: Nurmes, Lieksa, Ilomantsi, Outokumpu, Liperi ja Kitee.
- Kontiolahdella ei olisi enää aiemman suunnitelman mukaista sote-keskusta, vaan alueen palvelut tuotettaisiin suppeammin palveluja tuottavalta sote-asemalta tukeutuen Joensuun alueellisesta sote-keskuksesta tarjottaviin palveluihin.
- Tohmajärvellä, Rääkkylässä, Polvijärvellä, Heinävedellä ja Juuassa olisi suppeammin palveluja tuottavia sote-asemia, kun edellä olevien kuntien palvelut olisi aiemman suunnitelman mukaisesti tuotettu liikkuvina palveluina.

Vanhusneuvosto

§ 47

27.08.2024

- Lisäksi pitäjistä Enon, Hammaslahden, Kesälahden, Kiihtelysvaaran, Lehmon, Tuupovaaran ja Valtimon palvelut on suunniteltu toteutettavan sote-palvelupisteissä ja läheiseen sote-asemaan tai sote-keskukseen tukeutuen.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvosto on antanut lausuntonsa palveluverkko- ja strategialuonnoksesta 13.8. kokouksessa.

Ehdotus:

Vanhusneuvosto päättää hyväksyä annettavaksi lausunnokseen liitteen mukaisesti hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausunnon.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti aiemmin 23.8. jätetty lausunto ja päätettiin täydentää sitä seuraavilla kohdilla:

- **Maakunnan väestö:**
Ainoa kasvava väestöryhmä on valitettavasti ikääntyneet asukkaat. Tutkimusten mukaan maakunnan ikääntyneet ovat valtakunnan sairaimpia ja tulotaso on vaatimaton. Tämäkin näkökanta puolustaa toimivan ja saavutettavan perusterveydenhuollon (PTH) merkitystä.
- **Perusterveydenhuolto (PTH):**
Kun kaikista tutkimuksista ja selvityksistä käy ilmi, että toimiva PTH on julkisen soten onnistumisen kulmakivi, niin ihmettelemme sitä, miksi siihen ei haluta tai pystytä panostamaan niin, että se palautuu toimivaksi.
- **Suun terveystalvet:**
Hammashoitopalveluja tulee olla myös pienten kuntien niillä soteasemilla, joissa tilat ja laitteet on valmiina. Omahammaslääkäri on erityisesti ikäihmisille hyvä ratkaisu. Suun terveystalvet keskittämisellä on negatiivisia vaikutuksia hyvinvointialueen osaavan henkilöstön pysyvyyteen mm. kilpailussa henkilöstöstä yksityisten palveluntuottajien kanssa.
- **Kelan korvaamat matkat:**
Kela-korvattavien matkojen järjestämisvastuu siirrettäneen hyvinvointialueelle vuosina 2025–2027. Myös ensihoidon matkojen rahoitus- ja järjestämisvastuu siirrettäneen hyvinvointialueille vuosina 2025–2027. Kustannettavien positioiden lisääntyminen puolustaa palvelujen tuottamista hajautettuna.
- **Psykologiset palvelut ikääntyneiden hoitopaikkoihin:**
Kun ikääntynyt joutuu muuttamaan omasta kodista sosiaalitoimen hoivaan asumisen ja elämisen yksikköön, hän joutuu irtomaan juuristaan. Elämän mielekkyyttä lisää ymmärrys omasta tilasta ja elämän jatkuvuudesta. Tässä työssä esimerkiksi psykologit ja viriketoiminnan ohjaajat voivat edistää ikääntyneiden viimeisten vuosien elämisen tasoa, lisätä omaoimisuutta ja samalla vähentää ikääntyneen erilaisia palvelutarpeita.

Liitteet

1 Vanhusneuvoston lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkosta

Vanhusneuvosto	§ 15	20.02.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	22.05.2024
Vanhusneuvosto	§ 48	27.08.2024

Vanhustenviikko 2024

VANHNEU 20.02.2024 § 15

Vanhustenpäivän valtakunnallista pääjuhlaa vietetään Keravalla 6.10.2024 teemalla Hyvä arki, hyvä mieli ja Vanhustenviikkoa juhlietaan teemalla Tehdään arjesta juhla 6. - 13.10.2024.

Vanhustyön keskusliiton käynnistämää Vanhustenpäivää on vietetty jo vuodesta 1954 lähtien lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Sitä seuraava viikko on Vanhustenviikko.

Ehdotus:

Vanhusneuvosto aloittaa vanhustenviikon suunnittelun.

Päätös:

Päätettiin, että edellisenä vuonna toiminut työryhmä jatkaa tänä vuonna. Työryhmään kuuluvat Kimmo Vartiainen, Eira Väänänen ja Marja Paavonkallio. Lisäksi Eine Pitkänen toimii yhteyshenkilönä Karelia AMK:lle edellisen vuoden tapaan. Vanhusneuvoston sihteeri osallistuu työryhmän toimintaan tarpeen mukaan.

Päätettiin järjestää vanhustenviikon pääjuhla sunnuntaina 13.10. klo 14.00 Carelia salissa.

Keskusteltiin edellisen vuoden ohjelman palautteista ja sovittiin, että kaikki miettivät ehdotuksia pääjuhlan ja vanhustenviikon ohjelmaksi seuraavaan kokoukseen.

VANHNEU 22.05.2024 § 32

Ehdotus:

Vanhustenviikon järjestelyjen tilannekatsaus ja ohjelman suunnittelu jatkuu.

Päätös:

Keskusteltiin ohjelmasta. Todettiin, että pääjuhlan puhuja on sovittu. Viikon aikana järjestetään palvelutaloihin tapahtumia. Päätettiin jatkaa keskustelua vanhustenviikosta seuraavassa kokouksessa.

VANHNEU 27.08.2024 § 48
282/00.01.02.06/2024

Ehdotus:

Vanhustenviikon järjestelyjen tilannekatsaus.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi työryhmän suunnitelma vanhustenviikon ja pääjuhlan ohjelmasta.

Päätettiin, että laaditaan lehti-ilmoitus ja päivitetään vanhusneuvoston esite vanhustenviikolle. Viestitään juhlasta eri tavoin kuten edellisenä syksynä.

Vanhusneuvosto	§ 15	20.02.2024
Vanhusneuvosto	§ 32	22.05.2024
Vanhusneuvosto	§ 48	27.08.2024

Lähetetään pääjuhlan kutsu Pohjois-Karjalan maakuntaliiton, kaupungin ja Siun soten johdolle.

Merkitään pöytäkirjaan, että Ari Tielinen oli poissa kokouksesta klo 11.51–11.53 ja 11.54–12.04.

Vanhusneuvosto

§ 49

27.08.2024

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen odotusajat 1.1.2024 - 30.6.2024VANHNEU 27.08.2024 § 49
215/00.01.02.06/2024

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista 980/2012 (Vanhuspalvelulaki) 26 § edellyttää kuntia julkaisemaan puolivuositain tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa sosiaalipalvelut. Tiedot on julkaistava sellaisia menetelmiä käyttäen, että iäkkäillä henkilöillä on tosiasiallinen mahdollisuus tietojen saamiseen.

Ohessa tiedot Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän (Siun sote) ikääntyvien sosiaalipalvelujen keskimääräisistä odotusajoista ajalla 1.1. - 30.6.2022 ja edellisten kolmen puolivuotiskauden odotusajat.

Tiedot edellytetään laitettavaksi nähtäville kuntien virallisille ilmoitustauluille ja kuulutuksena internetsivuille. Odotusajat on myös saatettava tiedoksi kuntien neuvottelukuntien ja vanhusneuvostojen puheenjohtajille.

Palvelu	Odotusaika (vrk) 1.7. - 31.12.2022	Odotusaika (vrk) 1.1. - 30.6.2023	Odotusaika (vrk) 1.7. - 31.12.2023	Odotusaika (vrk) 1.1. - 30.6.2024
Tilapäinen kotihoito	9	10	8	11
Säännöllinen kotihoito	7,8	17,1	7,8	3
Ateriapalvelut	4,5	7,5	8,6	9
Turvapalvelut	12,6	8	11,4	12
Omaishoidon tuki	18,9	17,7	16,8	26
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen*	113,1	98,8	123,7	134

Nimellä "Tehostettu asumispalvelu" 31.12.2022 saakka.

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Merkitään pöytäkirjaan, että Ari Tielinen oli poissa kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Vanhusneuvosto

§ 50

27.08.2024

Muut mahdolliset asiat

VANHNEU 27.08.2024 § 50

Tiedoksi**Yhdessä ulos – Vie vanhus ulos -kampanja 16.-29.9.**

Ikäinstituutti haastaa hyvinvointialueiden ja kuntien vanhusneuvostot ulkoilemaan ikäihmisten kanssa Vie vanhus ulos -kampanjan aikana 16.-29.9.2024. Sopikaa yhteinen ulkoiluhetki palvelutalon tai hoivakodin asukkaiden kanssa. Samalla pääsette tutustumaan palvelutalojen arkeen ja kuulemaan ikäihmisten sekä työntekijöiden ajatuksia. Lisätietoa viestin liitteessä. Toivomme asian käsittelyä seuraavassa vanhusneuvoston kokouksessa.

Moni ikäihminen kaipaa ulkoilun tueksi apua ja seuraa. Kampanjoidaan yhdessä iäkkäiden ulkoilun puolesta! Ikäinstituutti/10.6.2024

Päätös:

Päätettiin osallistua Vie vanhus ulos -kampanjaan.

Keskusteltiin vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston mahdollisesta yhteistoiminnasta ja päätettiin esittää, että aihetta pohtisivat neuvostojen puheenjohtajat ja sihteerit.

Muistutettiin, että Joensuun alueen turvallisuussuunnitelma on kommentoitavana.

Merkitään pöytäkirjaan, että Ari Tielinen palasi kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 12.04.

Vanhusneuvosto

§ 51

27.08.2024

Seuraava kokous

VANHNEU 27.08.2024 § 51

Päätös:

Merkittiin tiedoksi, että seuraava kokous on tiistaina 1.10.

Vanhusneuvosto

§ 52

27.08.2024

Kokouksen päättäminen

VANHNEU 27.08.2024 § 52

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.21.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 45, § 46, § 47, § 48, § 49, § 50, § 51, § 52

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja peruste:

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.